P-Phenylenediamineallergie

Dermatologie

Beter voor elkaar

Ikazia ziekenhuis

U bent allergisch voor p–phenylenediamine: Wat nu?

Uw dermatoloog heeft aangetoond dat u allergisch bent voor p–phenylenediamine (wordt uitgesproken als: parafenyleendiamine (= p–fenyleendiamine). Wanneer u hiermee in aanraking komt kan dat aanleiding geven tot het ontstaan of verergeren van eczeem. Het is dus van groot belang dat u probeert om contact met p–phenylenediamine zoveel mogelijk te vermijden.

Pphenylenediamine is een zogenaamde indicatorstof. Allergie voor p–phenylenediamine betekent dat u waarschijnlijk ook allergisch bent voor de groep van de chemisch verwante parakleurstoffen. Deze stoffen kunnen bij p–phenylenediamine allergische patiënten eveneens eczeem veroorzaken en dienen dus bij voorkeur vermeden te worden.

Tot deze groep behoren onder andere p–aminophenol, m–aminophenol, nitro–p–phenylenediamine, n–phenyl–pphenylenediamine (para–aminodiphenylamine), toluene–2,5–diamine (sulfate).

Deze folder kan u behulpzaam zijn bij het voorkomen van eczeem.

Voor meer informatie over allergisch contact eczeem in het algemeen verwijzen wij naar de informatiefolder “Allergisch contacteczeem” van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Deze kunt u bij uw dermatoloog aanvragen.

Wat is p–phenylenediamine en in welke producten komt het voor?

Para–kleurstoffen worden gebruikt in haarverf, fotografische ontwikkelaars, in de verfindustrie, in drukinkten en in inkten voor kopieer– en faxapparaten. Deze kleurstoffen kunnen ook worden toegepast in verven voor bont, leer, schoenen, schoensmeer, sokken, nylonkousen en textiel. Pphenylenediamine en aanverwante stoffen kunnen daarnaast ook in zwart rubber aanwezig zijn als anti–oxidans en vulcanisatieversneller en in plastic als anti–oxidans.

Hoe ziet allergisch contacteczeem er uit?

Allergisch contacteczeem wordt gekenmerkt door jeukende, rode huidafwijkingen doorgaans op plaatsen waar men met de stof, waarvoor men allergisch is, in aanraking komt. De rode huid kan pukkeltjes, schilfers en blaasjes vertonen.
De meest voorkomende reactie op p–phenylenediamine en aanverwante stoffen is een contactallergische reactie op haarverf, met name op de zogenaamde “permanente” (niet uitwasbare) haarverven. Het eczeem dat daardoor bij voor parakleurstoffen allergische patiënten ontstaat, is niet alleen gelokaliseerd op het behaarde hoofd, maar vaak ook in het gelaat. De oogleden en de oren kunnen daarbij flink gezwollen zijn. Ook elders op het lichaam kunnen huidafwijkingen ontstaan.
Bij contact met p–phenylene–bevattend zwart rubber of bij contact met deze kleurstof in schoenvoering zal eczeem ontstaan op respectievelijk de handen of de voeten. Bij reacties op kleding of kousen waarin p–phenylenediamine aanwezig is zullen de huidafwijkingen met name te zien zijn op die plaatsen waar intensief contact plaatsvindt, bijvoorbeeld de heupen of de dijen.

In welke beroepen speelt allergie voor p–phenylenediamine een rol?

P–phenylenediamine en aanverwante stoffen worden veel gebruikt in niet–uitwasbare ("permanente") haarverven. Het is een oorzaak van allergisch handeczeem bij kappers. Tevens kunnen para–kleurstoffen problemen veroorzaken bij medewerkers in de rubber– en plasticindustrie en in de grafische industrie, die ermee in contact komen.

Wordt mijn eczeem geheel veroorzaakt door contact met p–phenylenediamine?

Soms wordt het eczeem inderdaad uitsluitend veroorzaakt door contact met p–phenylenediamine. Toch kan het gebeuren dat volledige vermijding van p–phenylenediamine het eczeem niet geheel doet verdwijnen.
Dat komt doordat eczeem soms meerdere oorzaken heeft. Naast allergie kan irritatie meespelen, bijvoorbeeld door contact met water, zeep en sap (vis, vlees, fruit en groenten). Daarnaast hebben sommige mensen een aangeboren aanleg voor eczeem (constitutioneel eczeem). Het is dus altijd nuttig om in het geval van een allergie contact met p–phenylenediamine en aanverwante stoffen te vermijden, maar dat zal helaas niet altijd resulteren in volledige genezing van het eczeem.

Zijn er andere stoffen die ik moet vermijden?

Naast p–phenylenediamine kunnen ook aanverwante stoffen eczeem veroorzaken en dienen daarom eveneens te worden vermeden.
De para–kleurstoffen komen vooral voor in nietuitwasbare ("permanente") haarverven, maar kunnen ook in tijdelijke kleuringen ("spoelingen") voorkomen.
Een enkele keer kan allergie voor p–phenylenediamine aanleiding geven tot huidafwijkingen bij het gebruik van anti–zonnebrandmiddelen die paraverbindingen bevatten zoals PABA en afgeleiden daarvan en bij het plaatselijk gebruik van benzocaine–bevattende zalven tegen pijn en jeuk, zoals bijvoorbeeld sommige middelen tegen aambeien.

Hoe kunnen allergische reacties worden voorkomen?

Wanneer u eenmaal een allergie hebt ontwikkeld zult u bij elk volgend contact met de stof waar u allergisch voor bent een allergische reactie krijgen. Om een reactie te voorkomen moet u dus het contact met deze verbinding en aanverwante stoffen vermijden. Helaas is het zelden mogelijk om te achterhalen of kleding, schoenen of kousen zijn geverfd met p–phenylenediamine of daaraan verwante kleurstoffen. Wees vooral voorzichtig met de kleuren zwart, bruin, donkerblauw en violet.
Pastelkleuren worden over het algemeen beter verdragen. De problemen veroorzakende kleurstoffen zitten meestal in synthetische garens. Kleding van viscose, katoen, linnen en zijde hebben een kleinere kans om allergische reacties te geven.
Indien u uw haar wilt laten verven dient u de kapper van uw allergie op de hoogte te stellen. Henna kan zonder risico gebruikt worden, maar wees erop bedacht dat nogal wat haarverven op basis van henna tevens para–kleurstoffen bevatten. Omdat dat niet altijd op de verpakking staat, zult u of de kapper informatie moeten opvragen bij de fabrikant of de importeur wanneer u een bepaalde hennakleur wilt gaan gebruiken. Kleurspoelingen die snel weer uitgewassen kunnen worden geven zelden problemen.

www.ikazia.nl

Deze folder is een uitgave van de
Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie

© 2005 Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie

Aangepast op 13–12–2005

Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht. De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

Ikazia Ziekenhuis
Montessoriweg 1
3083 AN Rotterdam
www.ikazia.nl

P-Phenylenediamineallergie
800303-NL / 2012-08